

Dimensijos mažinimas klasterizavime

Matas Gaulia, Vainius Gataveckas, Dovydas Martinkus
Duomenų Mokslas 3 kursas 2 gr.

Vilnius, 2022

Naudoti duomenys

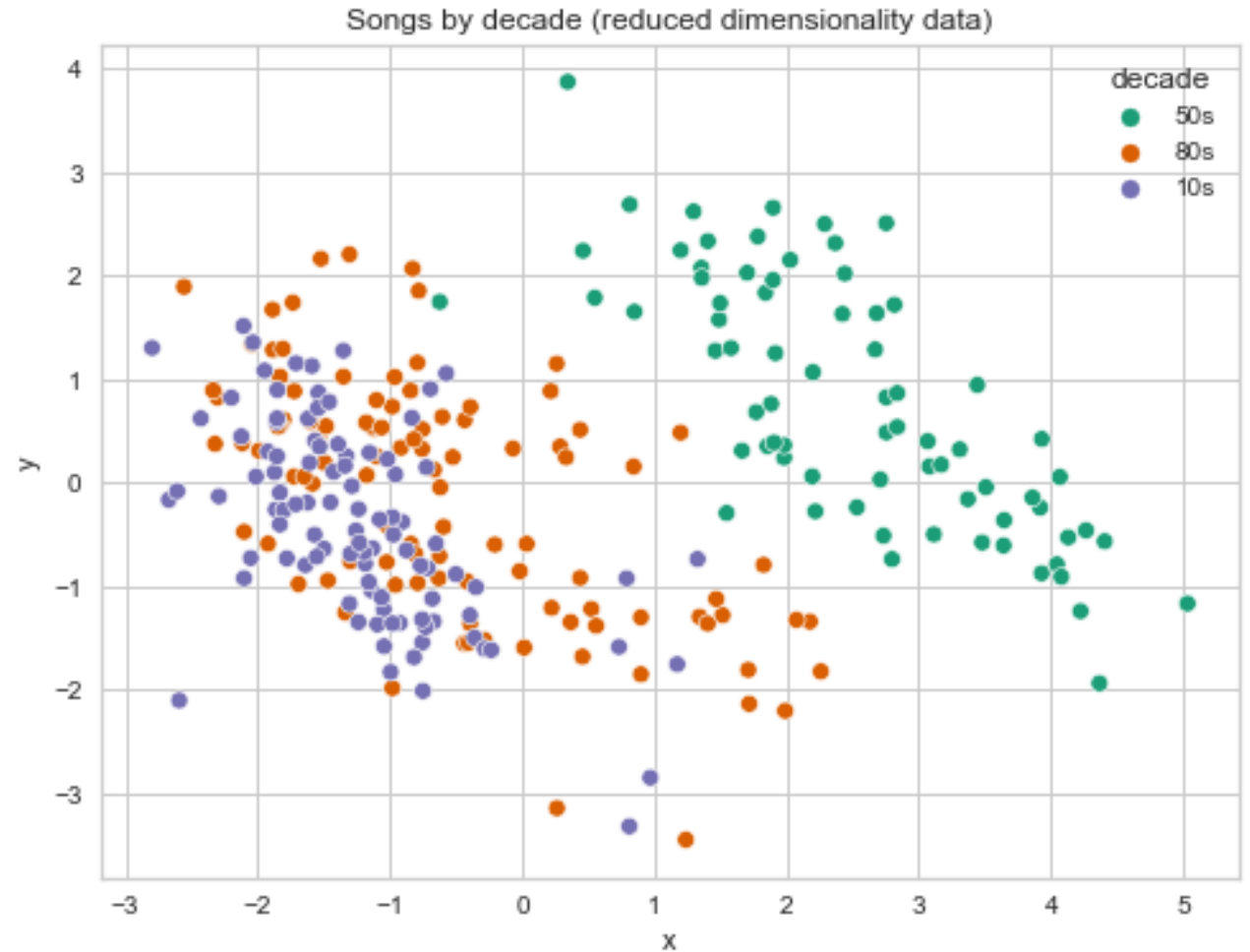
- decade - dainos sukūrimo metų dešimtmetis (50-ieji, 80-ieji ar 2010-ieji)
- tempo - greitis
- energy - energiskumas
- danceability - šokamumas
- loudness – garsumas
- liveness - gyvumas
- valence – pozityvumas
- duration - trukmė
- acousticness - akustiškumas
- speechiness - žodžių kiekis dainoje
- popularity - populiarumas

Prieš tai su dimensijos mažinimo metodais naudotas Spotify dainų duomenų rinkinys.

Požymių matavimo skalės
suvienodintos
standartizuojant.

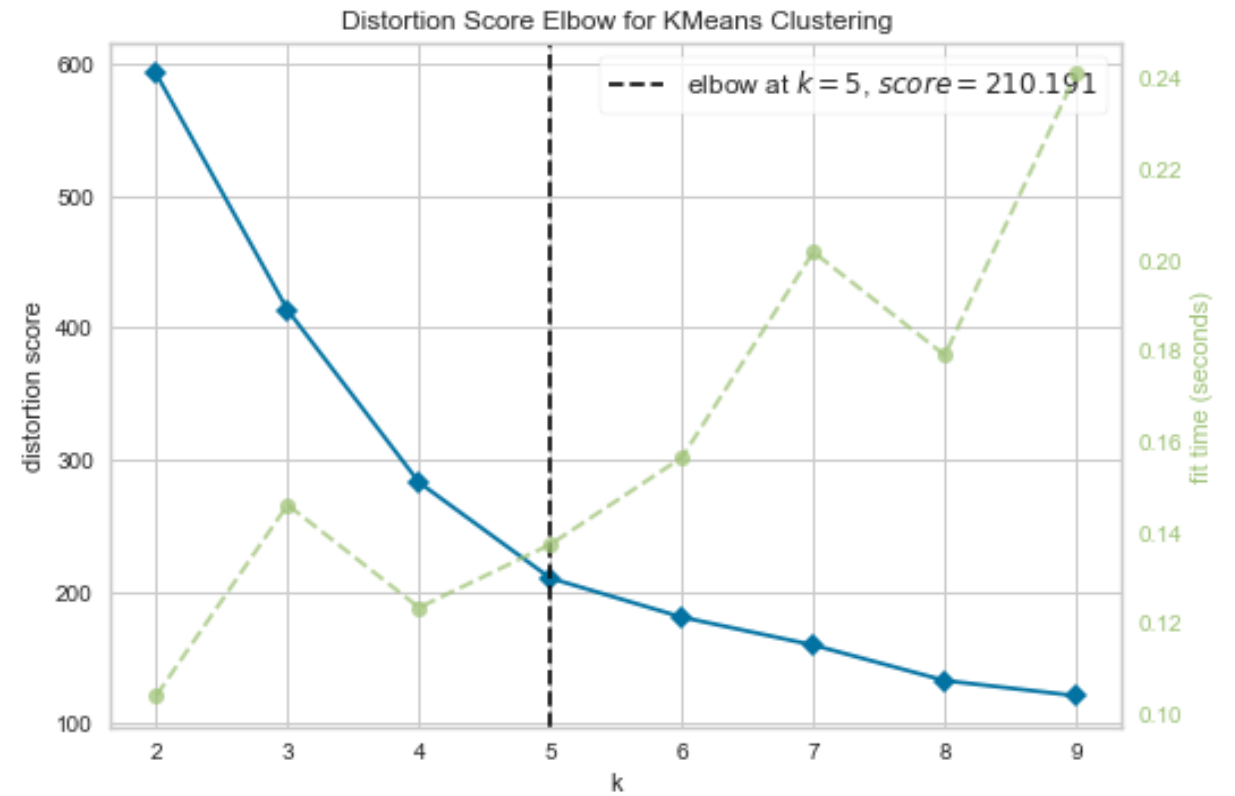
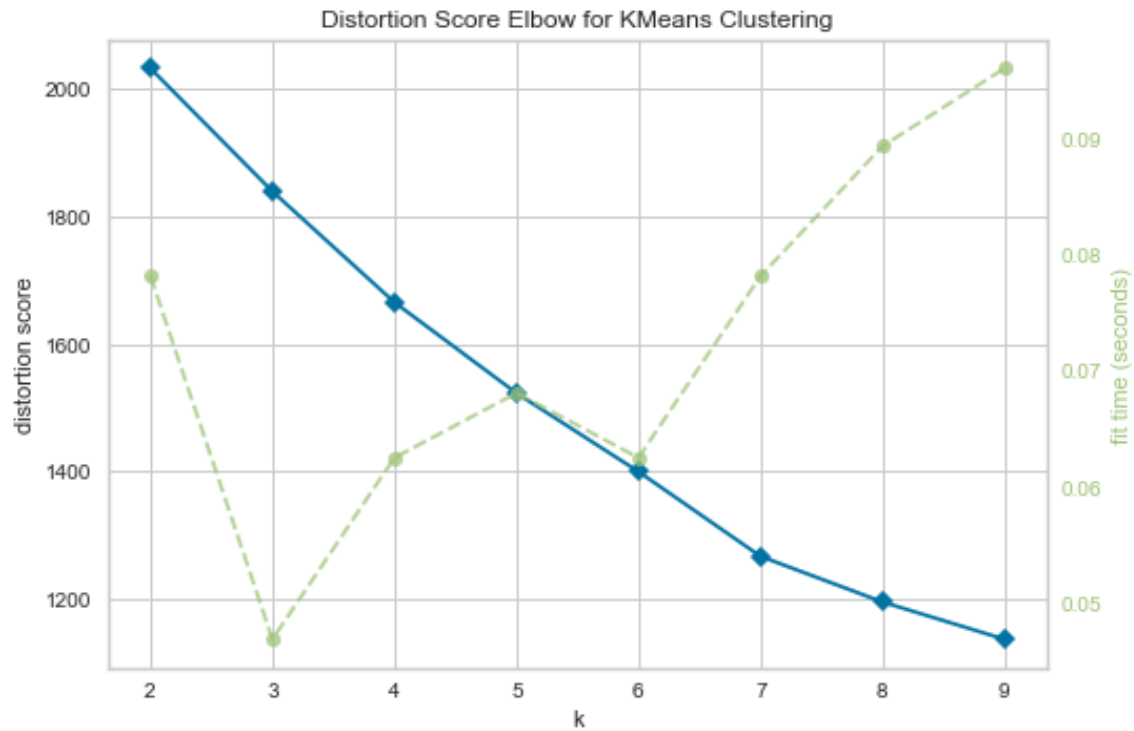
Vizualizavimui dimensija
sumažinta iki $n=2$
naudojantis PCA metodu.

Klasterizuota
naudojant originalios
dimensijos ($n=10$) ir PCA
metodu sumažintos dimensijos
($n=2$) duomenis.

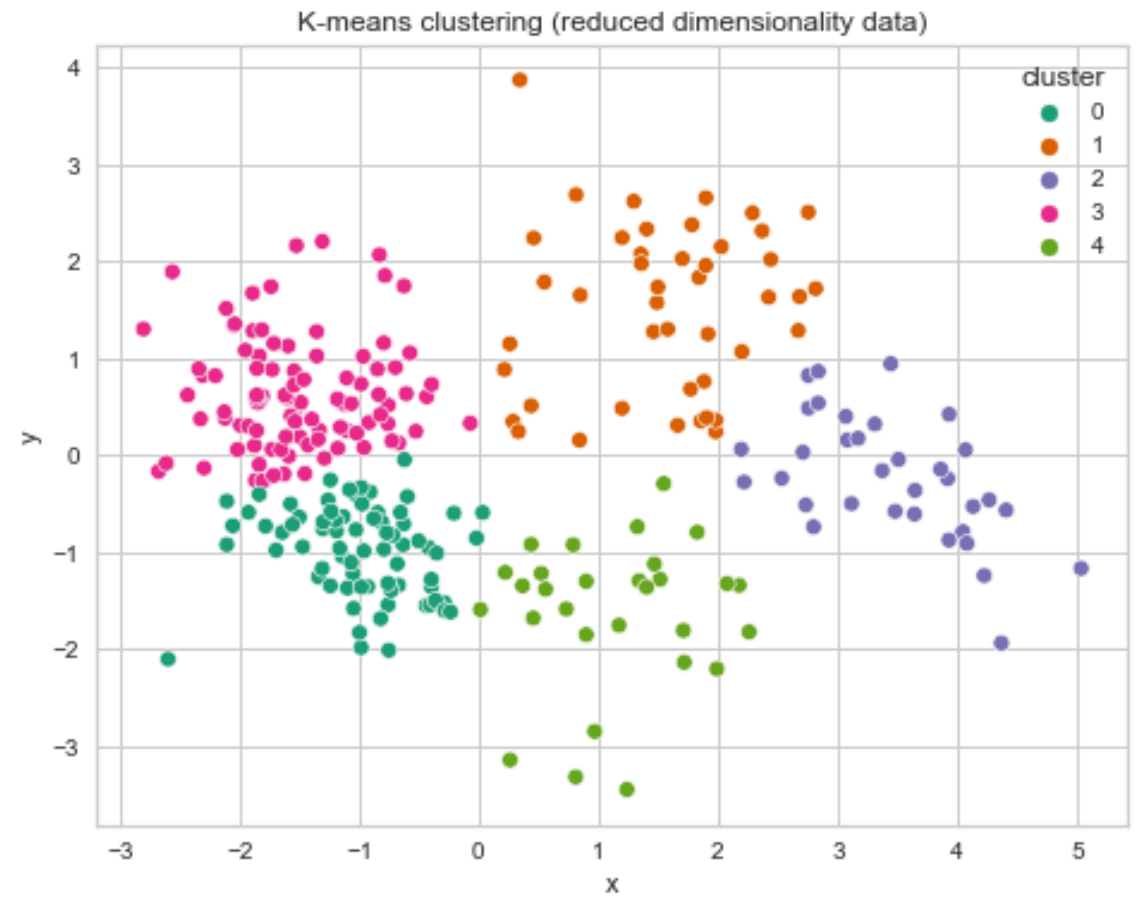
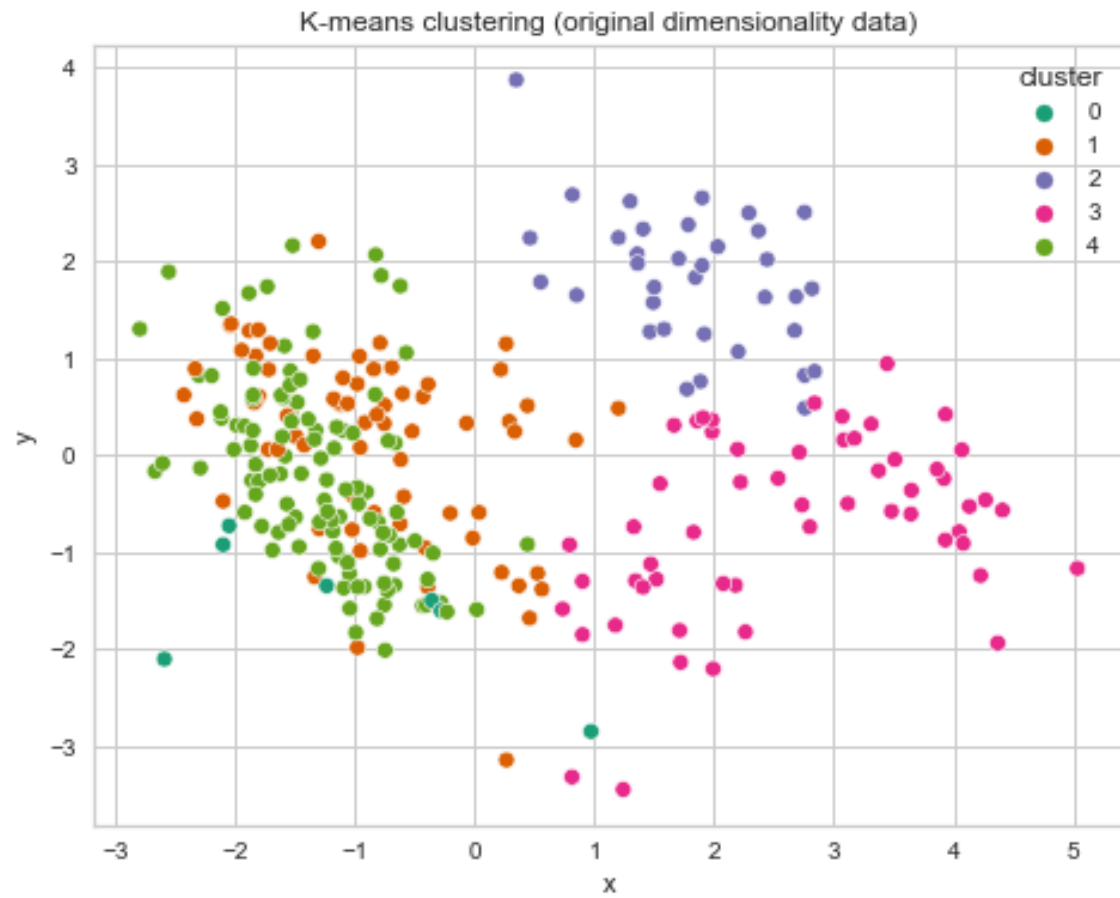
k-means metodus

Alkūnēs metoḁas

- Euklidinių atstumų nuo klasterio vidurkio taško kvadratų sumos (within cluster sum of squares, scikit-learn vadinama "distortion") alkūnės grafike nėra aiškių linkio taškų.
- Vienas galimas variantas yra imti $k=5$.

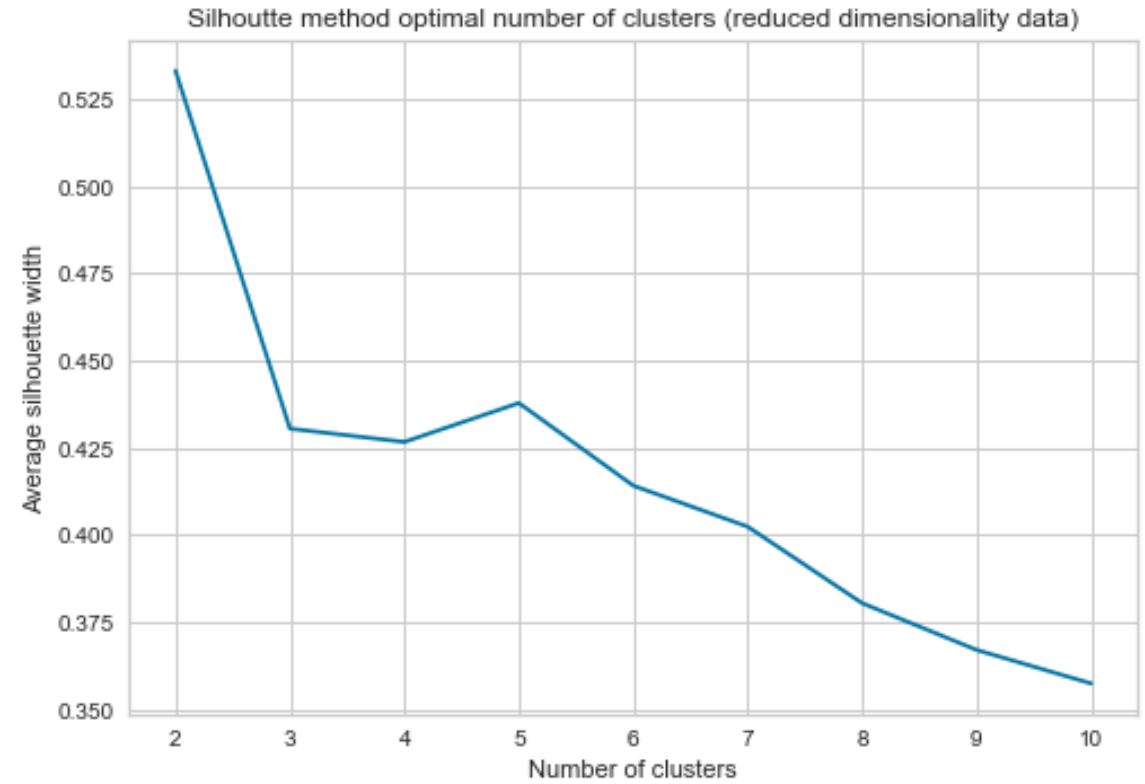
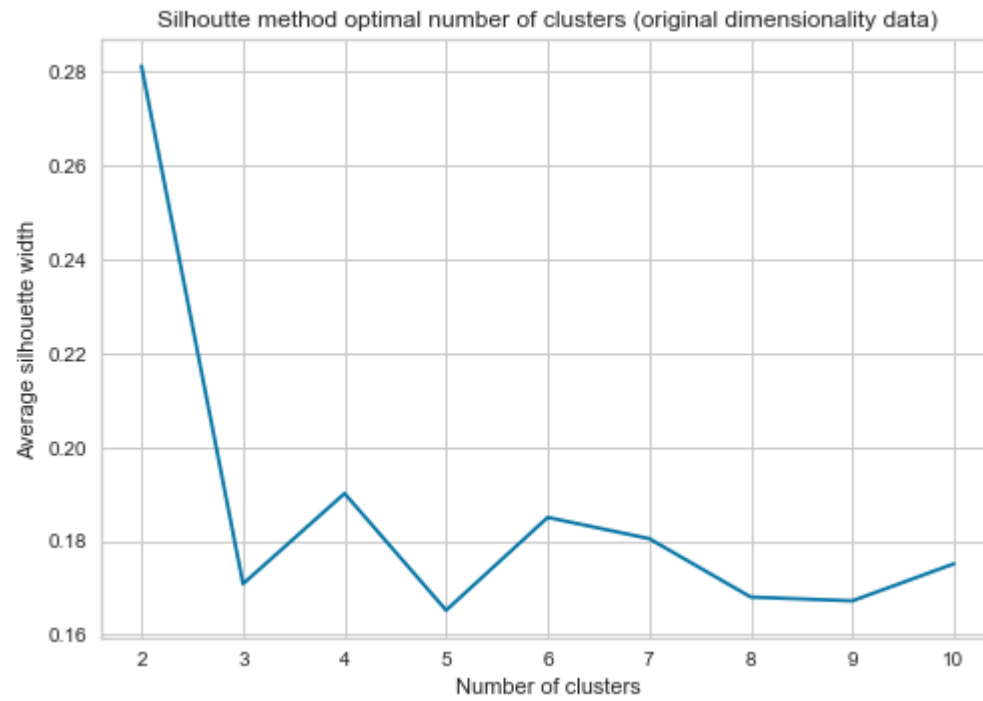
Gauti klasteriai

- Gauti klasteriai nestabilūs - rezultatai (dainai priskirtas klasteris) skiriasi prieš tai sumažinus duomenų dimensiją.
- Sprendimas yra parinkti kitą klasterių skaičių.

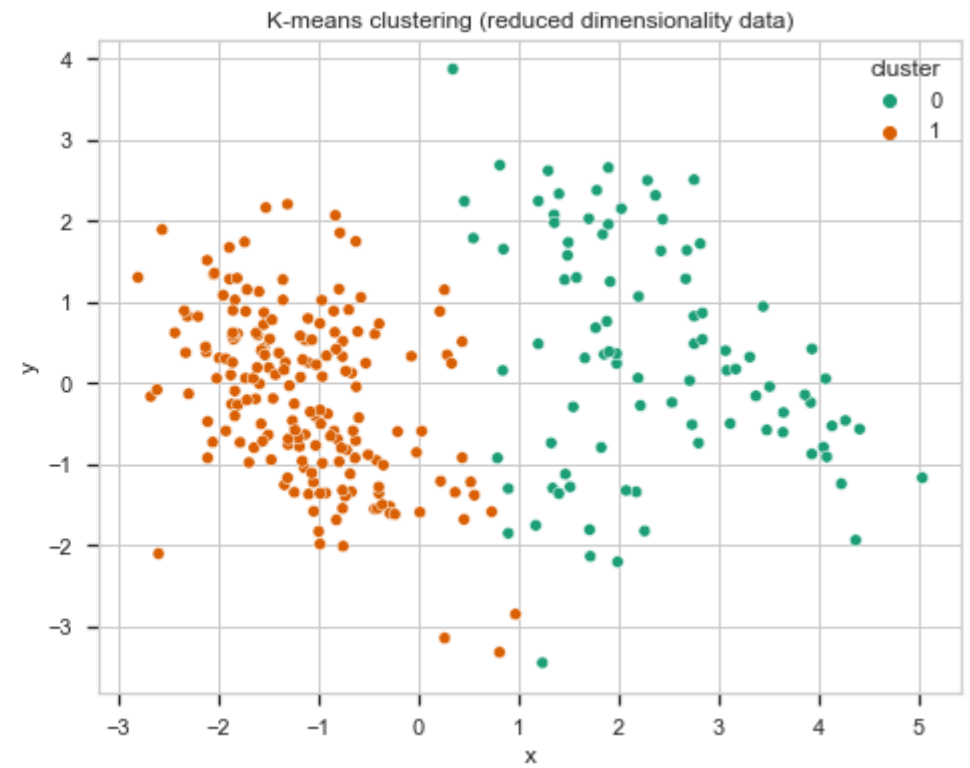
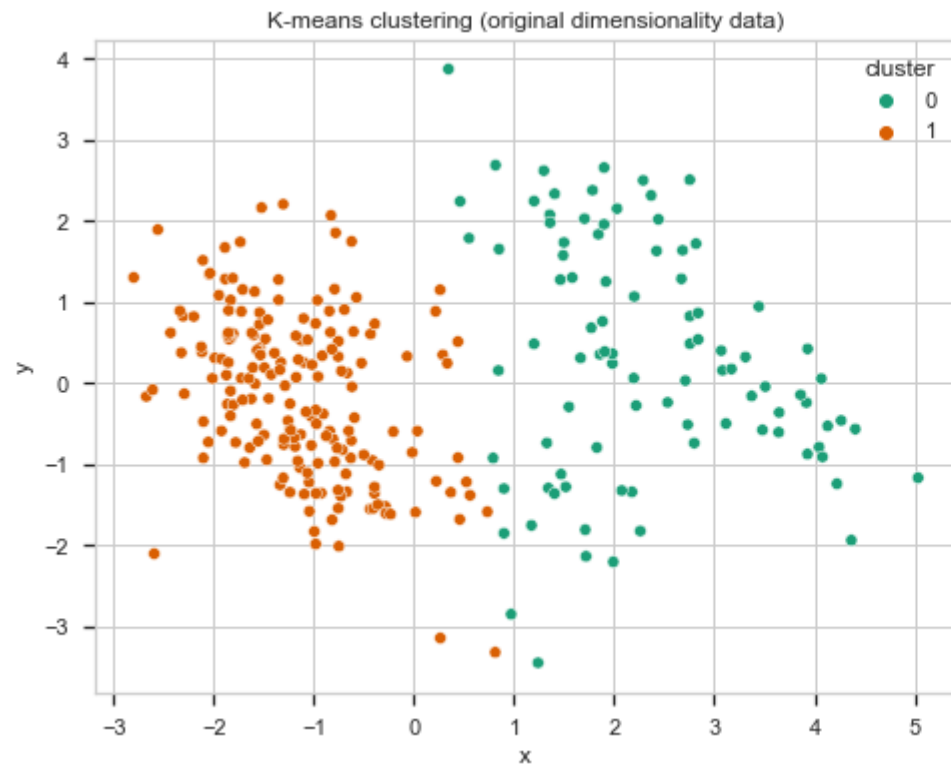

Siluetto metodos

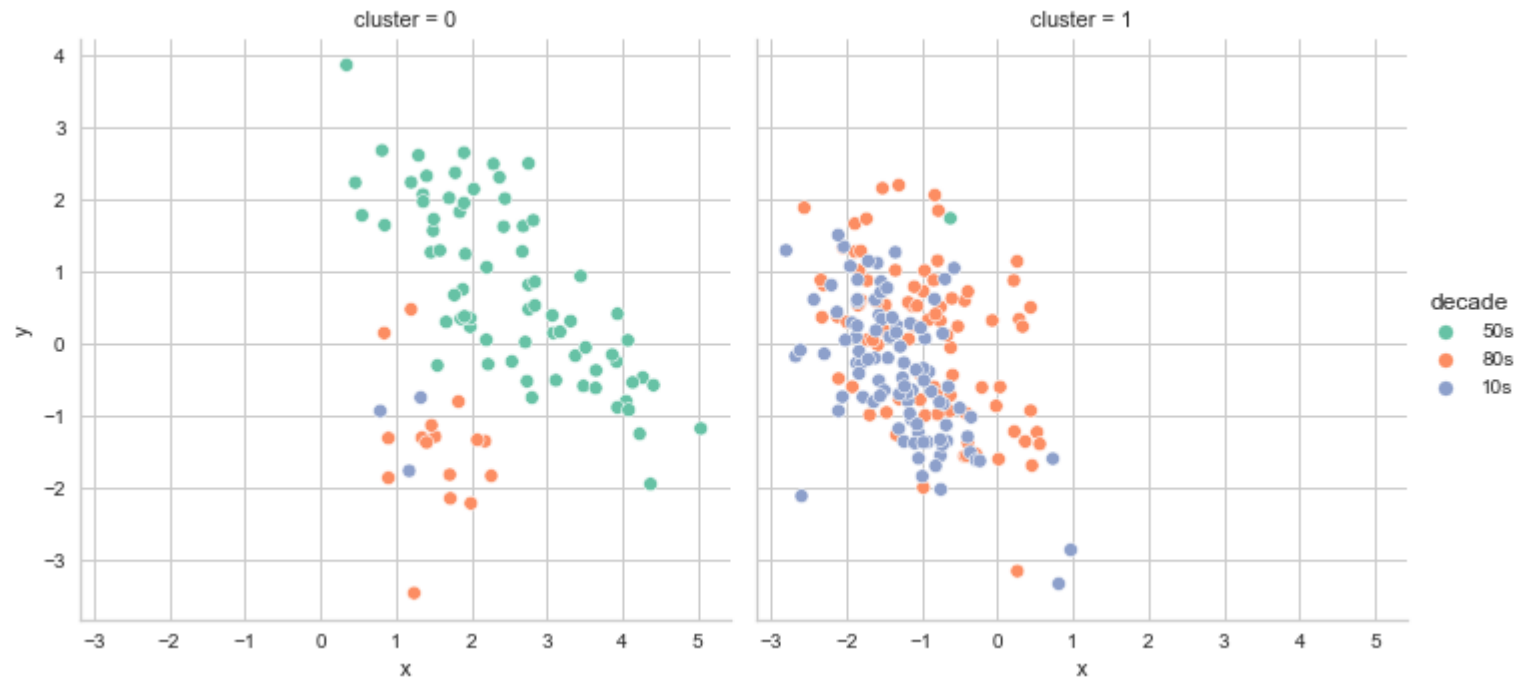
- Vidutinio silueto koeficiento metodu stipriai matomas optimalus klasterių skaičius – 2.
- Toks pat skaičius gaunamas ir empiriniu metodu $k \approx \sqrt{\frac{n}{2}} \approx 2.23$, nes šiuo atveju turima $n=10$.

Gauti klasteriai

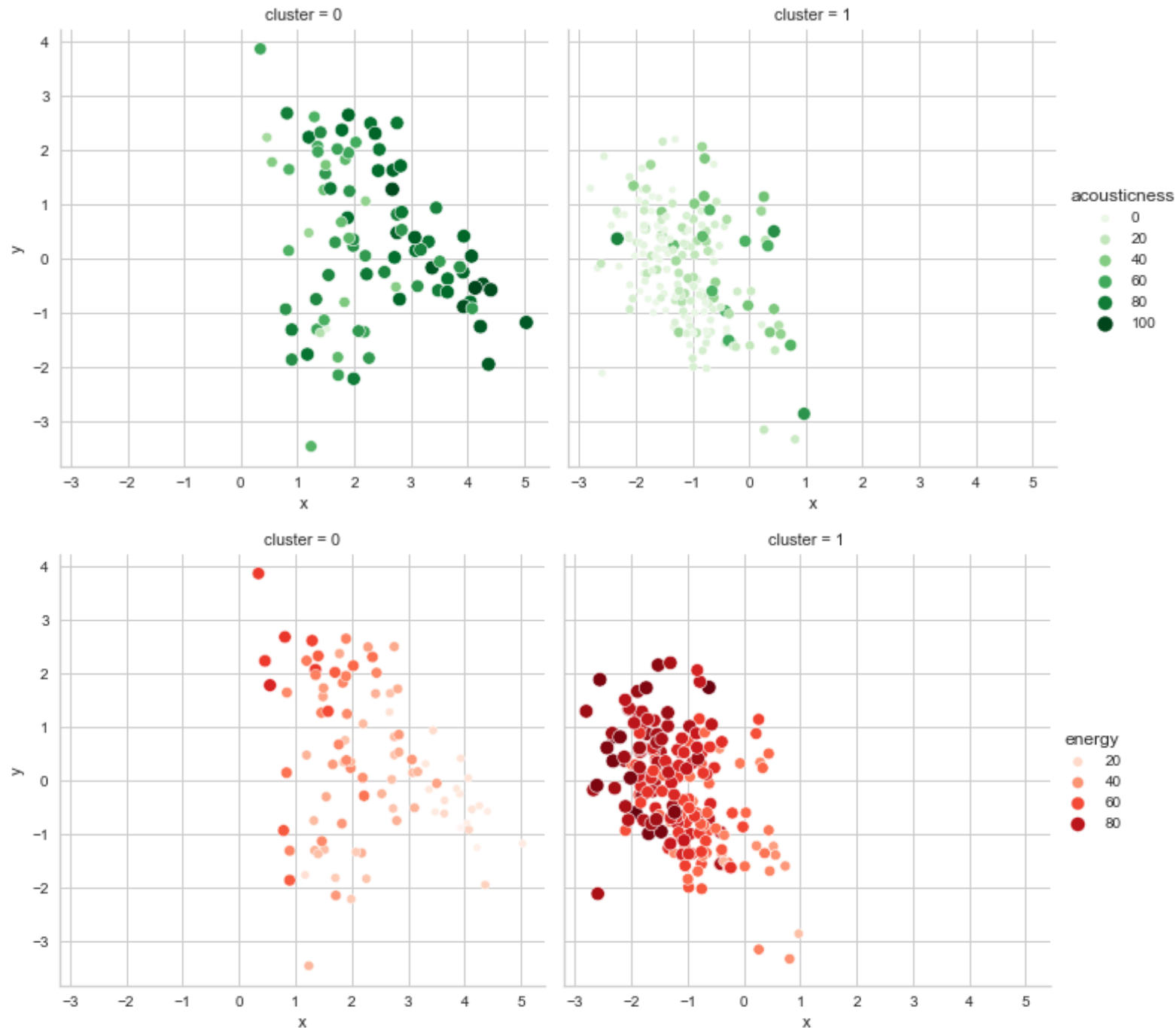

- Klasteriai stabilūs - gaunami tokie patys rezultatai prieš tai sumažinus duomenų dimensiją ir to nedarant.
- Be to, vizualizavus sumažintos dimensijos erdvėje nėra daug duomenų taškų, kuriems "iš akies" priskirtas ne tas klasteris.

Klasteriuose matomos
ryškios tendencijos
pagal dešimtmetį:
Vienam klasteriui
priklauso daugiausia
50-ųjų dainos, tuo
tarpu kitam – 80-ųjų ir
2010-ųjų.

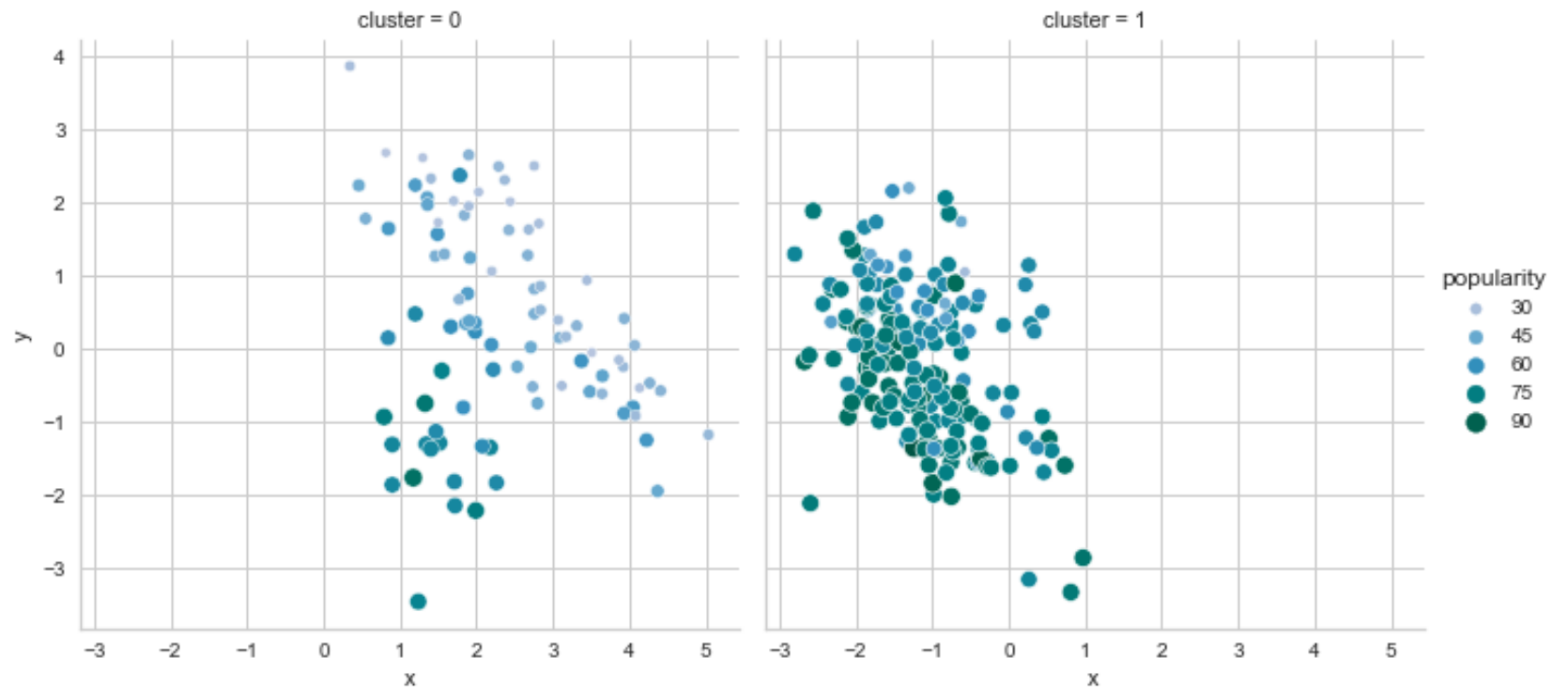
Kita ryški tendencija
yra pagal akustiškumą
ir energiją:
vienam klasteryje
aukštos vieno
požymio reikšmės,
kitame - kito.

Antrajam klasteriui
taip pat priklauso ir
didesnio populiarumo
dainos.

Kitos (ne tokios
ryškios tendencijos):

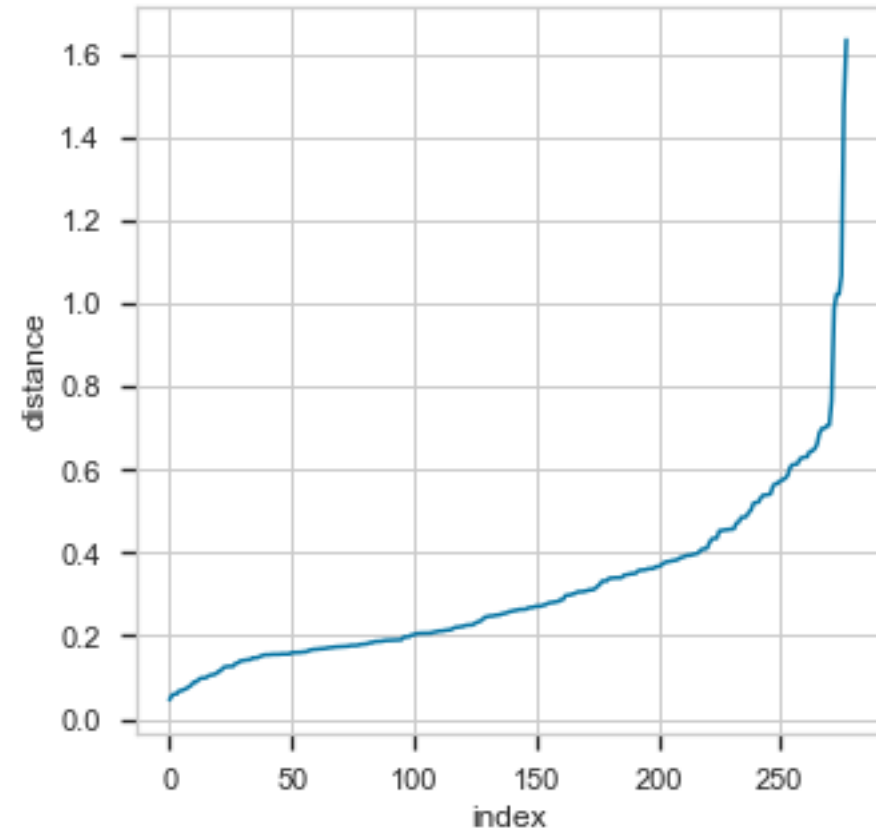
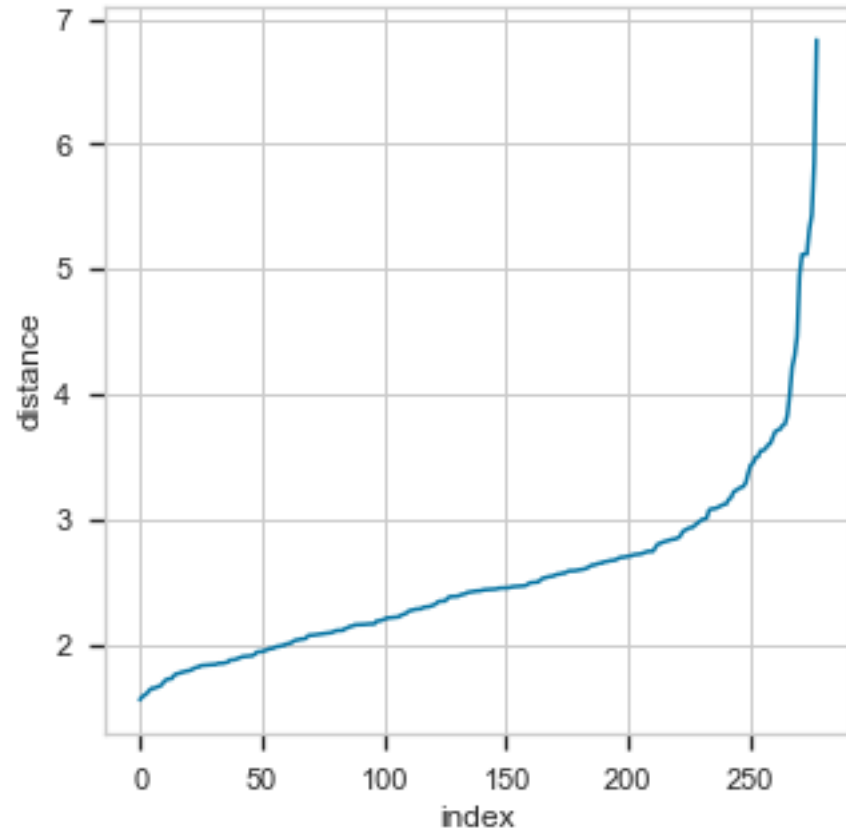
Antrajame klasteryje
dainos vidutiniškai
ilgesnės, garsesnės,
labiau tinkamos šokti,
greitesnio tempo.

DBSCAN metodos

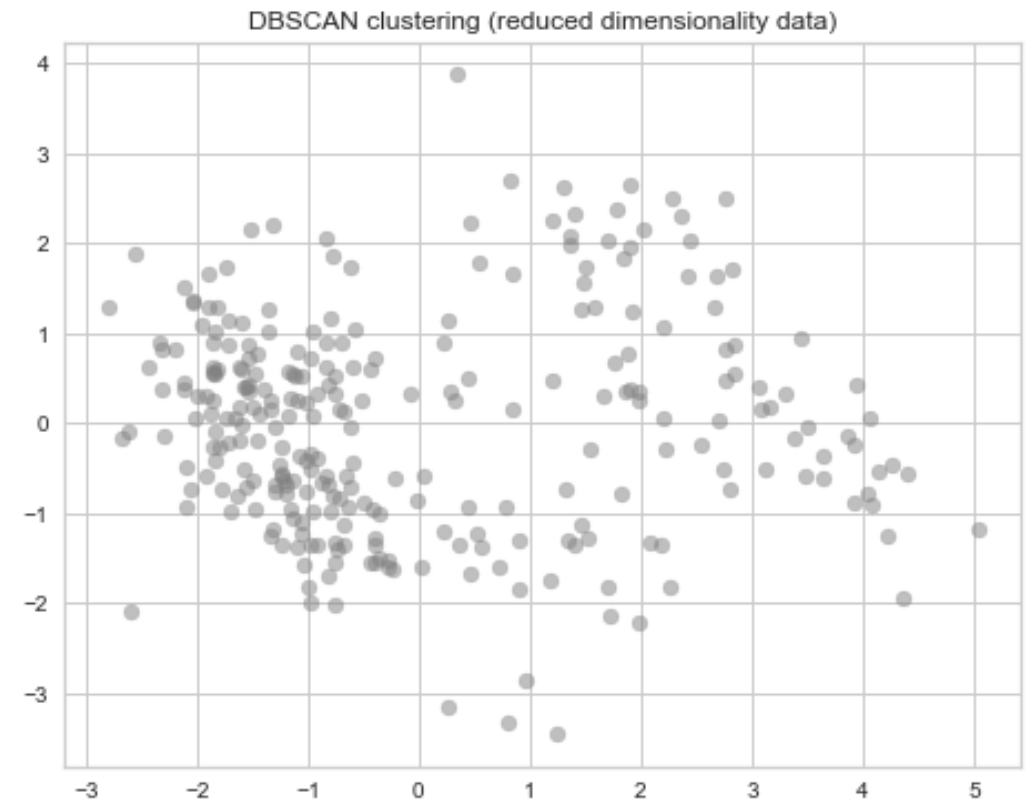
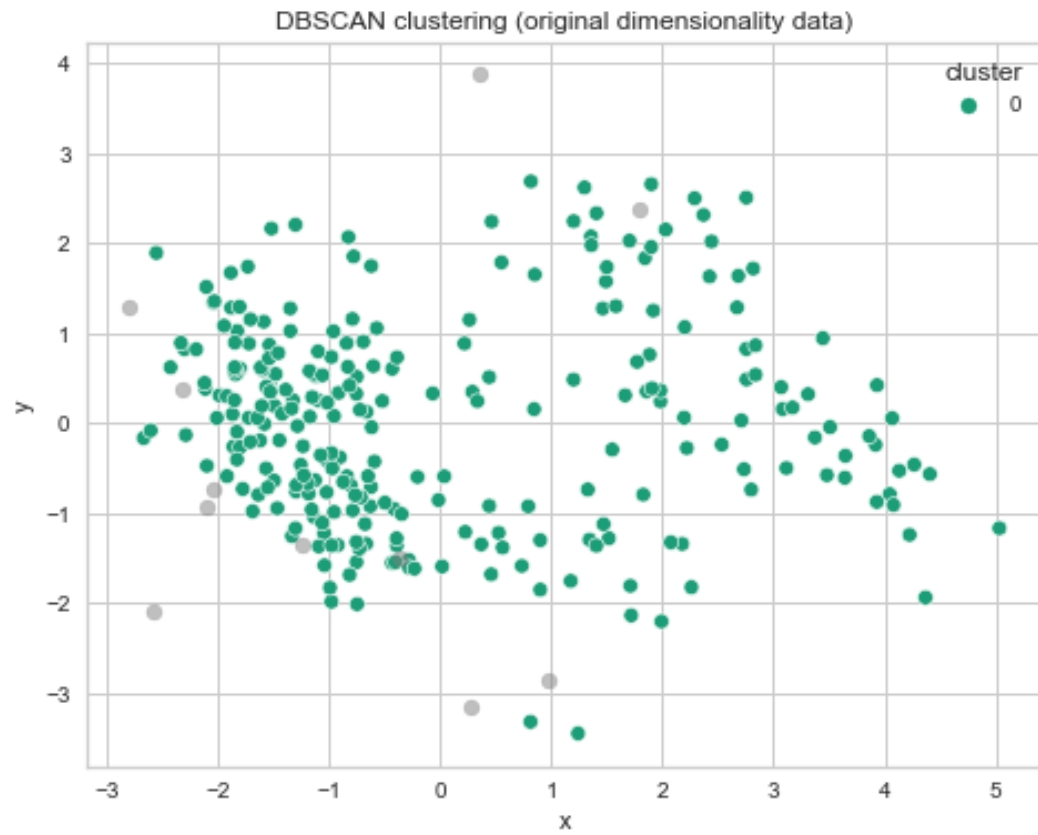

Eps paieška pagal kelio (knee) tašką

- *MinPts* parinktas naudojantis nykščio taisykle imant $MinPts = 2n$, kur n – požymių skaičius duomenų aibėje.
- Naudojant prieš tai pavaizduotą parametro parinkimo metodą, *eps* reikšmės originalios ir sumažintos dimensijos duomenims gautos atitinkamai 3.5 ir 0.7.

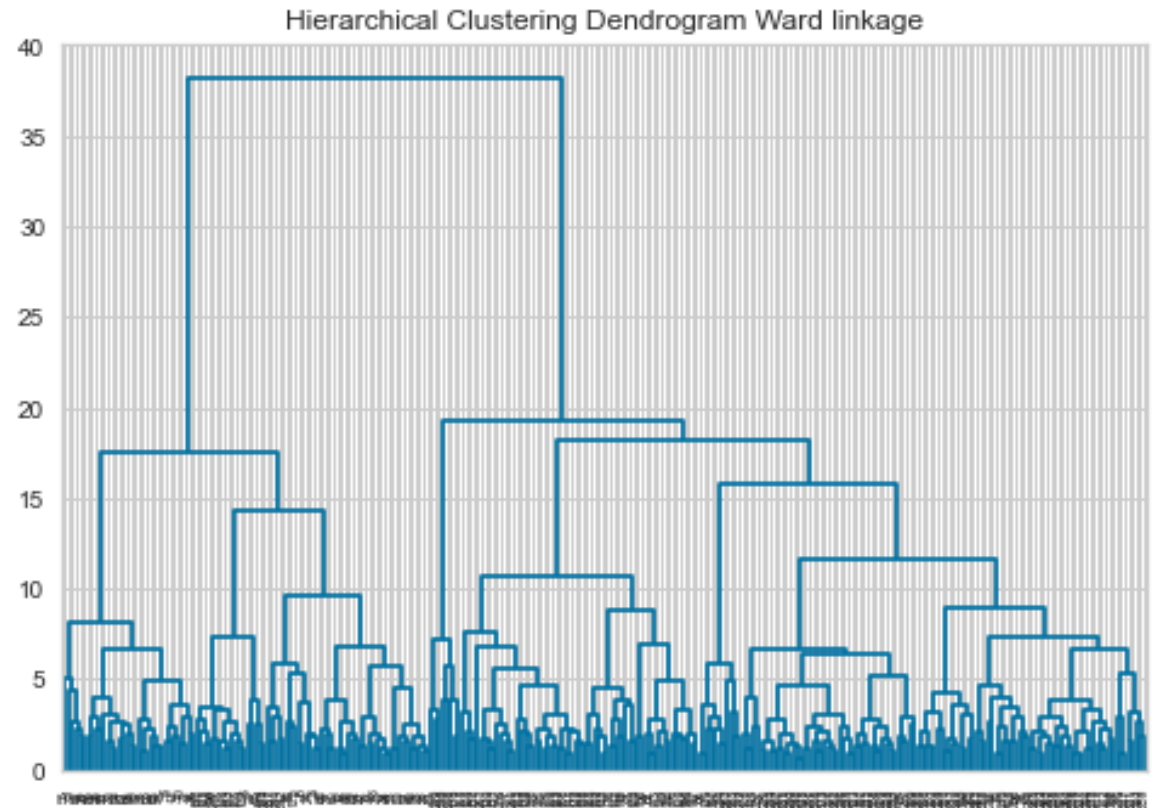
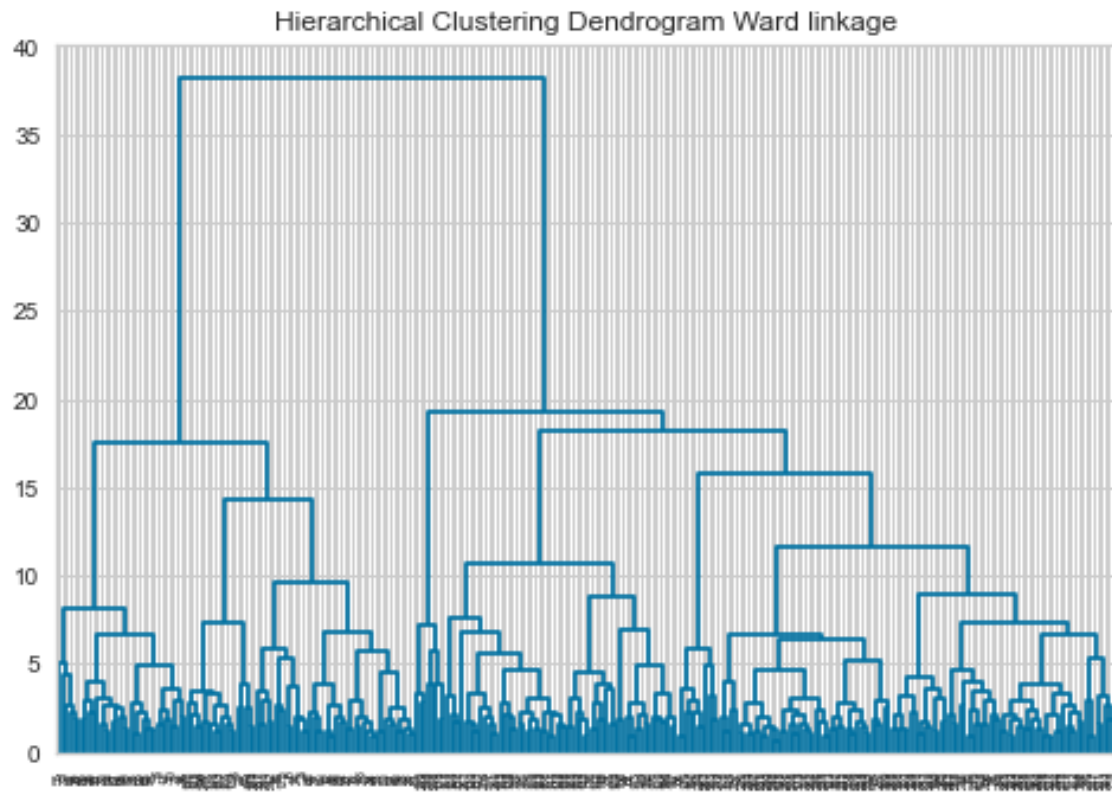
Gauti klasteriai

- Gauti nestabilūs klasteriai, negana to originalios dimensijos duomenyse beveik visi taškai priskirti vienam klasteriui, sumažintos dimensijos duomenyse visi taškai laikyti triukšmo taškais.
- Dėl šių priežasčių laikyta, kad DBSCAN metodu naudingų įžvalgų turimam duomenų rinkiniui negauta.

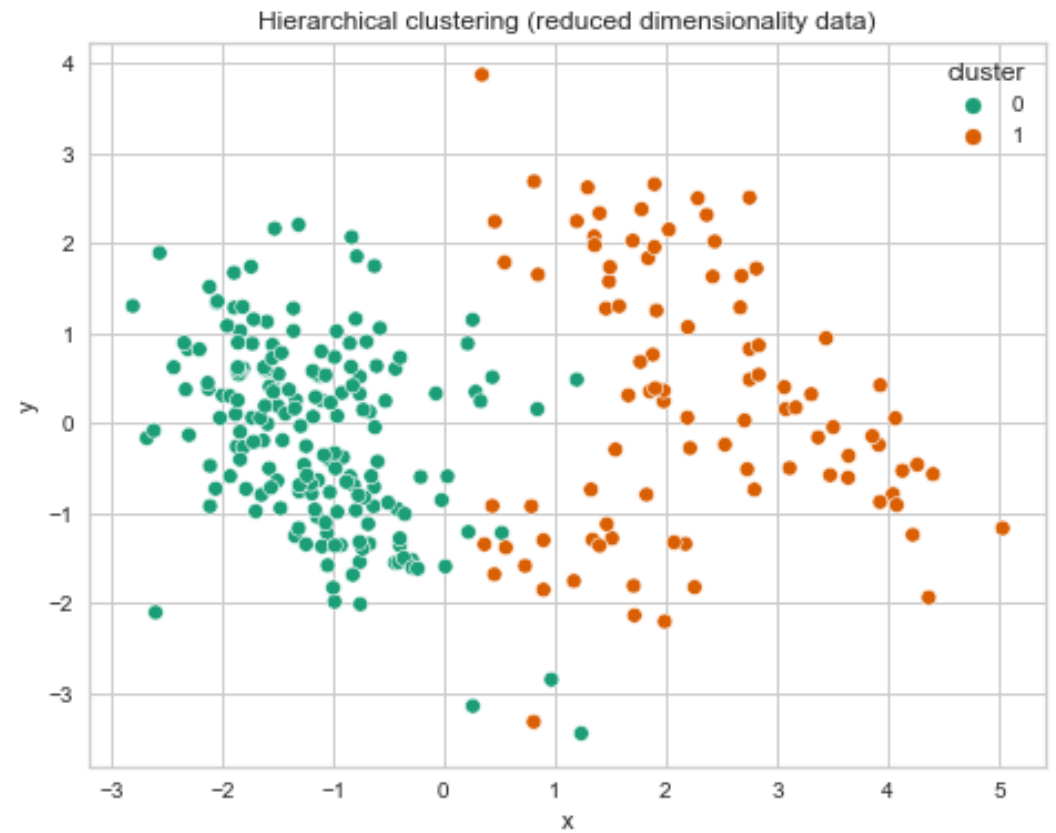
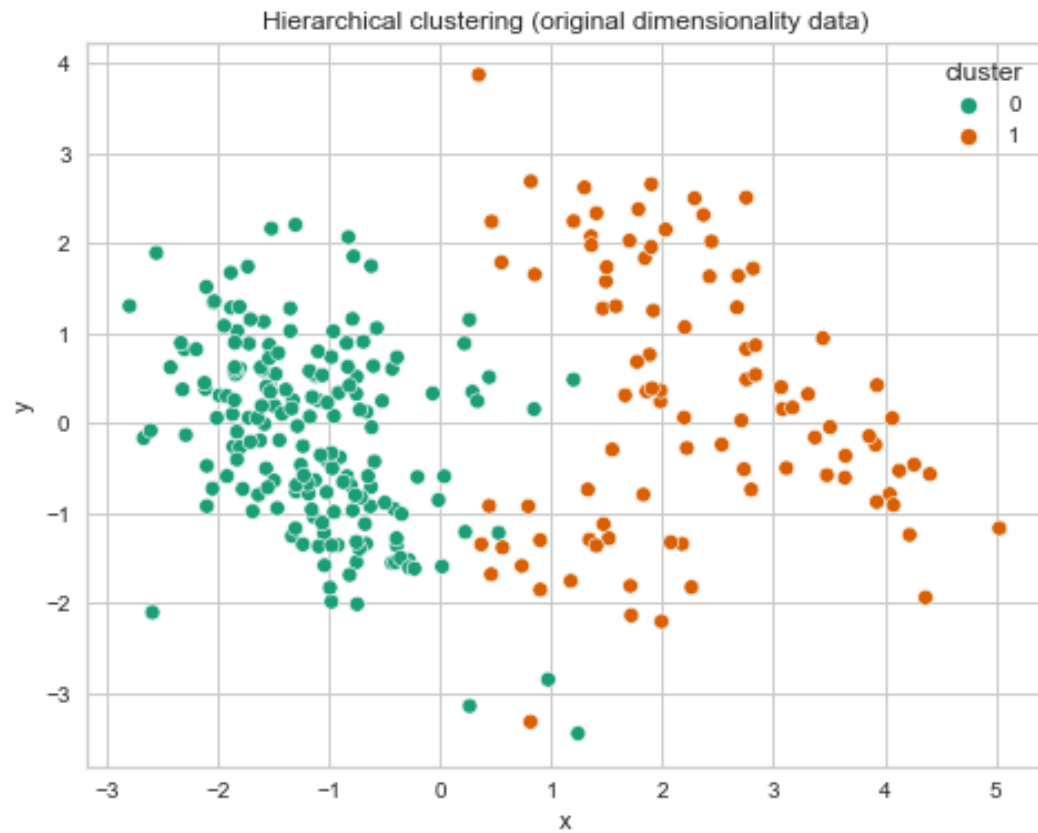
Hierarchinio klasterizavimo metodas

Klasterių skaičiaus parinkimas naudojantis dendrograma

- Geriausi rezultatai (jungiamų klasterių dydžių subalansavimo prasme) gauti naudojant Ward jungimo matą.
- Tiek originalios, tiek sumažintos erdvės duomenyse naudojant Ward jungimo matą pagal dendrogramą pasirinkta duomenų aibę dalinti į 2 dalis.

Gauti klasteriai

- Gauti klasteriai stabilūs.
- Klasteriai tik minimaliai skiriasi nuo klasterių, gautų naudojant k-means metodą su $k=2$, todėl laikoma, kad galioja prieš tai nagrinėtos požymių tendencijos.

Išvados

Naudojant klasterizavimą k-means ir hierarchinio klasterizavimo metodais, gautas optimalus klasterių skaičius $k=2$. Be to, abu metodai beveik visus taškus priskiria tam pačiam klasteriui.

Galima gautų rezultatų interpretacija:

Duomenų aibėje egzistuoja 2 pagrindiniai dainų tipai.

- Pirmajam priklauso didesnio akustiškumo, ramesnės dainos (iš tirtų dešimtmečių šio tipo dainos buvo sukuriamos daugiausiai 50-aisiais),
- Antrajam priklauso energiškesnės, garsesnės, labiau tinkamos šokti dainos (šios dainos buvo sukuriamos 80-aisiais ir 2010-aisias).
- Spotify vartotojai dažniau klausosi antrojo dainų tipo dainų.